

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU PRESIDENDI MÄÄRUS

21. juuli 2017*

Ajutiste meetmete kohaldamine – Maagaasi siseturg – Direktiiv 2009/73/EÜ – Bundesnetzagentur'i taotlus muuta OPALi maagaasi torujuhtme käitamist käsitlevatest liidu eeskirjadest erandi tegemise nõudeid – Komisjoni otsus, millega muudetakse liidu eeskirjadest erandi tegemise nõudeid – Kohaldamise peatamise taotlus – Kiireloomulisuse puudumine

Kohtuasjas T-130/17 R,

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., asukoht Varssavi (Poola), esindaja: advokaat M. Jeżewski,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: O. Beynet ja K. Herrmann,

kostja,

keda toetab

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze ja R. Kanitz,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artiklite 278 ja 279 alusel esitatud nõue peatada komisjoni 28. oktoobri 2016. aasta selle otsuse C(2016) 6950 (final) täitmine, millega vaadatakse läbi erand, mis on direktiivi 2003/55/EÜ alusel tehtud Läänemere maagaasi torujuhtme projektile Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL) kolmandate isikute poolt võrgu kasutamise nõuetest, ja mis käsitleb tariifikorraldust,

ÜLDKOHTU PRESIDENT

on andnud järgmise

* Kohtumenetluse keel: poola.

kohtumääruse

Vaidluse taust

- 1 Euroopa Ühenduste Komisjon nõudis 12. juuni 2009. aasta otsusega C(2009) 4694 Bundesnetzagenturilt (BNetzA; föderaalne võrguagentuur, Saksamaa) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta ning direktiivi 98/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2003, L 176, lk 57; ELT eriväljaanne 12/02, lk 230), artikli 22 alusel, et ta muudaks oma 25. veebruari 2009. aasta otsust, millega jäetakse maagaasi torujuhtme projekti Ostseepipeline-Anbindungsleitung (edaspidi „OPAL“) – mis on Nord Stream 1 gaasijuhtme idapoolne maapealne osa, mille sissevoolupunkt asub Saksamaal Greifswaldi lähedal Lubmini vallas ja väljavoolupunkt Tšehhi Vabariigis Brandovi ringkonnas – ülekandevõimsus välja nimetatud direktiivi artiklis 18 sätestatud kolmandate isikute poolt võrgu kasutamise eeskirjade ja artikli 25 lõigetes 2–4 sätestatud tariifeeskirjade kohaldamisalast.
- 2 Komisjoni 12. juuni 2009. aasta otsusega kehtestati järgmised nõuded:
 - „a) Ilma et see piiraks punktis b esitatud eeskirja kohaldamist ei või ettevõtja, kes valitseb ühte- või mitut Tšehhi Vabariiki [...] hõlmavat olulist maagaasi eel- või järelturgu, reserveerida ühelgi aastal üle 50% OPALi gaasijuhtme väljavooluvõimsusest Tšehhi piiril. Samasse kontserni kuuluvate ettevõtete, nagu Gazprom ja Wings, reserveeringud vaadatakse läbi koos. Nende turgu valitsevate ettevõtete või kontsernide reserveeringud, kelle vahel on sõlmitud olulised ja pikaajalised gaasitarnelepingud [...], vaadatakse läbi koos.
 - b) Võimsuse 50% piirangut võib ületada, kui asjaomane ettevõtja [...] toob turule, avatud, läbipaistvas ja mittediskrimineerivas menetluses („maagaasituru liberaliseerimisprogramm“), kolmemiljardilise maagaasikuupmeetri mahu OPALi gaasijuhtmes. Gaasijuhtme haldur või ettevõtja/d, kes on kohustatud maagaasituru liberaliseerimisprogrammi ellu viima, peab/peavad tagama vastava transpordimahu ja väljavoolupunkti vaba valiku („võimsuse eraldamise programm“). „Maagaasituru liberaliseerimise“ ja „võimsuse eraldamise“ programmid peab heaks kiitma BNetzA.“
- 3 BNetzA muutis 7. juulil 2009 oma 25. veebruari 2009. aasta otsust, et viia see vastavusse komisjoni 12. juuni 2009. aasta otsuses ette nähtud nõuetega. BNetzA kehtestas neist eeskirjadest erandi 22 aastaks.
- 4 OPALi gaasijuhtme võeti kasutusele 13. juulil 2011 ja selle ülekandevõimsus on 36,5 miljardit kuupmeetrit. Vastavalt komisjoni 12. juuni 2009. aasta otsusele ja BNetzA 25. veebruari 2009. aasta otsusele (muudetud BNetzA 7. juuli 2009. aasta otsusega) on OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsus täielikult välja jäetud direktiivis 2003/55 sätestatud kolmandate isikute poolt võrgu kasutamise ja tariifeeskirjade kohaldamisalast.
- 5 Maagaasi torujuhtme ülekandevõimsusest reserveerimata 50%-st suurust osa ei ole kunagi kasutatud, sest Gazprom ei ole komisjoni 12. juuni 2009. aasta otsuses ette nähtud maagaasituru liberaliseerimise programmi ellu viinud. Gaasijuhtme Greifswaldi lähedal asuva sissevoolupunkti sissevooluvõimsus pakub huvi ainult neile kolmandatele isikutele, kellel on võimalik selles sissevoolupunktis maagaasi torujuhtmesse sisestada. Praeguse tehnilise struktuuri puhul on sellesse sissevoolupunkti võimalik maagaasi tarnida ainult Nord Stream 1 gaasijuhtme kaudu, mida kasutab Gazpromi kontsern gaasi transpordiks Vene maagaasiväljadelt, mistõttu näib *a priori* olevat kasutuses üksnes 50% OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest.

- 6 BNetzA teavitas 13. mail 2016 komisjoni Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ – mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT 2009, L 211, lk 94) – artikli 36 alusel oma kavatsusest muuta teatavaid 2009. aastal kehtestatud erandite tingimusi OPALi gaasijuhtme selle osa suhtes, mida haldab Opal Gastransport GmbH & Co. KG (edaspidi „OGT“).
- 7 Komisjon võttis 28. oktoobril 2016 direktiivi 2009/73 artikli 36 lõike 9 alusel vastu otsuse C(2016) 6950 (final), millega vaadatakse läbi erand, mis on tehtud Läänemere maagaasi torujuhtme projektile Ostseepipeline-Anbindungsleitung (OPAL) direktiivi 2003/55 kohastest kolmandate isikute poolt võrgu kasutamise nõuetest, ja mis käsitleb tariifikorraldust (edaspidi „vaidlustatud otsus“), mis on adresseeritud BNetzAle.
- 8 Vaidlustatud otsuses jättis komisjon jõusse oma 12. juuni 2009. aasta otsusega heaks kiidetud erandi kolmandate isikute poolt võrgu kasutamist käsitlevate eeskirjade kohaldamisest, mis oli maksimaalselt 50% ülekandevõimsuse osas antud OPALi gaasijuhtme sellele osa jaoks, mis jääb Greifswaldi lähedal asuva sissevoolupunkti ja Brandovis asuva väljavoolupunkti vahele. Ülejäänud 50% selle gaasijuhtme osa ülekandevõimsusest – mida ei ole seni kasutatud, sest Gazprom ei ole ellu viinud maagaasituru liberaliseerimise programmi – vabastati, see tähendab, et sellele kohaldatakse eeskirju, mis reguleerivad kolmandate isikute poolt võrgu kasutamist. See vabastamine peab toimuma ülekandevõimsuse jaotamisena, mida gaasijuhtme haldur peab korraldama läbipaistva ja mittediskrimineeriva enampakkumise teel.
- 9 Kuna sel viisil vabanenud ülekandevõimsuse mittediskrimineeriv ja läbipaistev jaotamine võib tegelikult tuua ka kaasa, et neid kasutab Gazprom eksport, siis tõstis komisjon „vabanenud“ ülekandevõimsuste kolmandate isiku poolt võrgu tegeliku kasutamise võimaluse tagamiseks piirmäära, mille BNetzA oli välja pakkunud seoses FZK (*feste frei zuordenbare Kapazitäten*; vabalt jaotatav kindel võimsus) tüüpi ühendusvõimsustega gaasijuhtme väljavoolupunktis. Seega on OPALi gaasijuhtme haldur kohustatud tegema FZK-tüüpi ühendusvõimsuse, mille esialgne maht on 3,2 miljonit kWh, enampakkumise teel kättesaadavaks ka teistele kasutajatele kui Tšehhi maagaasiturul valitsevat seisundit omav äriühing. Kui iga-aastaselt enampakkumisel siiski ilmneb, et FZK-tüüpi ühendusvõimsuste nõudlus Brandovi väljavoolupunktis on suurem kui 90% pakutud võimsusest, on BNetzA kohustatud suurendama järgmisel enampakkumisel kasutatavaid FZK võimsusi 1,6 miljoni kWh võrra. Kasutatavate FZK võimsuste maht võib saavutada kuni 6,4 miljoni kWh, mis on 20% OPALi gaasijuhtme koguvõimsusest.
- 10 Arvestades ka enampakkumiste kasvusuundumust ja vältimaks, et Tšehhi turgu valitsev üksus pakub teistest enampakkumisel osalejatest rohkem, kehtestas komisjon lisatingimuse, mille kohaselt võib selline üksus esitada oma pakkumuse FZK võimsuste enampakkumisel ainult võimsuse alghinnaga, mis tähendab, et pakutud hind ei või ületada Saksamaal asuva Gaspooli äripiirkonnast Tšehhi Vabariiki kulgeva ülekandesüsteemi reguleeritud tariifi keskmist alghinda sarnastele toodetele samal aastal.
- 11 BNetzA muutis 28. novembril 2016 OPALi halduri suhtes 25. veebruari 2009. aasta otsusega kehtestatud erandit vastavalt vaidlustatud otsusele.

Menetlus ja poolte nõuded

- 12 Hageja Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (edaspidi „PGNiG“) esitas 1. märtsil 2017 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse, milles ta palub vaidlustatud otsus tühistada.
- 13 Üldkohtu kantseleisse samal päeval esitatud eraldiseisva dokumendiga esitas PGNiG kõnealuse ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles ta palub Üldkohtu presidendil sisuliselt:
 - peatada vaidlustatud otsuse täitmine põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni;

- kohustada komisjoni nõudma BNetzAlt, et ta võtaks kõik võimalikud õiguslikud meetmed, et peatada põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni BNetzA 25. veebruari 2009. aasta otsust (selle 7. juuli 2009. aasta sõnastuses) muutva, täiendava, tühistava või muul viisil mõjutava otsuse, tehingu, avalik-õigusliku kokkuleppe või mis tahes muu meetme täideviimine;
 - kohustada BNetzAd et ta võtaks kõik vajalikud õiguslikud meetmed, et peatada põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni, BNetzA 25. veebruari 2009. aasta otsust (selle 7. juuli 2009. aasta sõnastuses) muutva, täiendava, tühistava või muul viisil mõjutava otsuse, tehingu, avalik-õigusliku kokkuleppe või mis tahes muu meetme täideviimine;
 - kohustada komisjoni nõudma OGTlt, et ta peataks, kuni põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni vaidlustatud otsusega vabastatud ülekandevõimsuse enampakkumisele panemise ja annaks võimaluse kasutada OPALi gaasijuhtme võimsusi ainult BNetzA 25. veebruari 2009. aasta otsuses (selle 7. juuli 2009. aasta sõnastuses) sätestatud tingimustel;
 - kohustada OGTd, et ta peataks, kuni põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni, vaidlustatud otsuse kohaldamisest tuleneva enampakkumise ja annaks võimaluse kasutada OPALi gaasijuhtme võimsusi ainult BNetzA 25. veebruari 2009. aasta otsuses (selle 7. juuli 2009. aasta sõnastuses) sätestatud tingimustel;
 - kohustada komisjoni nõudma BNetzAlt, OGTlt, OAO Gazpromilt ja OOO Gazpromilt, et nad peataksid kuni põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni lepingu täitmise vaidlustatud otsuses heaks kiidetud tingimustel;
 - kohustada BNetzAd, OGTd, OAO Gazpromi ja OOO Gazpromi peatama kuni põhimenetlust lõpetava kohtulahendi tegemiseni lepingu täitmine vaidlustatud otsuses heaks kiidetud tingimustel.
- 14 Üldkohtu president peatas hagejate taotluse alusel 23. detsembril 2016 määrusega kohtuasjas PGNiG Supply & Trading GmbH vs. komisjon, (T-849/16 R, ja 23. detsembril 2016. aasta määrusega kohtuasjas Poola vs. komisjon, T-883/16R, vastavalt kohtu kodukorra artikli 157 lõikele 2, vaidlustatud otsuse täitmise, kuni ajutise meetme kohaldamise menetlust lõpetava määruse tegemiseni.
- 15 Ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kohta 15. märtsil 2017 Üldkohtu kantseleisse esitatud seisukohtades palub komisjon Üldkohtu presidendil sisuliselt:
- jätta taotlus rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja PGNiGlt.
- 16 Gazprom eksport esitas 22. märtsil 2017 avalduse, et astuda ajutiste meetmete kohaldamise menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Komisjon ja PGNiG esitasid oma seisukohad kõnealuse avalduse suhtes 4. aprillil 2017.
- 17 Üldkohtu kantseleisse 30. märtsil 2017 esitatud dokumentides, esitas OGT avalduse astuda ajutiste meetmete kohaldamise menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Komisjon ja PGNiG esitasid oma seisukohad kõnealuse avalduse suhtes 6. aprillil 2017.
- 18 Üldkohtu president rahuldab 28. aprillil 2017 Saksamaa Liitvabariigi menetlusse astumise avalduse, mis oli esitatud 28. märtsil 2017, ja mille suhtes ei olnud komisjon ega PGNiG nende 7. aprillil 2017 esitatud seisukohtades vastuväiteid esitanud. Saksamaa Liitvabariigi menetlusse astumise seisukohad komisjoni nõuete toetuseks registreeriti Üldkohtu kantseleis 15. mail 2017. Komisjon ja PGNiG esitasid oma märkused kõnealuste menetlusse astujate seisukohtade kohta 29. mail 2017.

- 19 Pooled kutsuti 22. juuni 2017. aasta kirjaga 5. juulile 2017 määratud ärakuulamisele, et nad esitaksid oma argumendid kiireloomulisuse tingimuse ja erinevate huvide tasakaalustamise kohta.
- 20 OGT ja Gazprom kutsuti samuti ärakuulamisel osalema, et nad esitaksid oma argumendid erinevate huvide tasakaalustamise kohta, ilma et see mõjutaks lõplikku otsust nende vastavate menetlusse astumise avalduste kohta.
- 21 PGNiG, komisjon ja Saksamaa Liitvabariik ning mõlemad menetlusse astujad esitasid 5. juulil 2017 toimunud ärakuulamisel oma argumendid ja vastasid Üldkohtu presidendi esitatud küsimustele. Kuigi OGTL ja Gazpromil lubati esitada oma argumendid erinevate huvide tasakaalustamise kohta, jättis Üldkohtu president otsuse tegemise nende lõpliku menetlusse lubamise kohta hilisemaks.

Õiguslik käsitlus

Üldised kaalutlused

- 22 ETLT artiklite 278 ja 279 tõlgendamisest koostoimes ETLT artikli 256 lõikega 1 tuleneb, et ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik võib juhul, kui tema hinnangul asjaolud seda nõuavad, Üldkohtu kodukorra artikli 156 alusel määrata Üldkohtus vaidlustatud akti kohaldamise peatamise või kirjutada ette vajalikud ajutised meetmed. ETLT artikliga 278 kehtestatakse siiski põhimõte, et hagi esitamine ei peata õigusakti toimet, kuna liidu institutsioonide võetud aktide suhtes kehtib õiguspärasuse eeldus. Ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik võib seega ainult erandkorras määrata Üldkohtus vaidlustatud akti kohaldamise peatamise või kirjutada ette ajutisi meetmeid (vt kohtumäärus, 19.7.2016, Belgia vs. komisjon, T-131/16 R, EU:T:2016:427, punkt 12).
- 23 Lisaks näeb kodukorra artikli 156 lõike 4 esimene lause ette, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluses tuleb nimetada „hagi ese, kiireloomulisust põhjendavad asjaolud ning fakti- ja õigusväited, mis esmapilgul õigustavad taotletava ajutise meetme kohaldamist.“
- 24 Nii võib ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik määrata kohaldamise peatamise ja muud ajutised meetmed, kui on tõendatud, et nende määramine on esmapilgul faktiliselt ja õiguslikult põhjendatud (*fumus boni iuris*), ning kui ajutiste meetmete kohaldamise küsimus on kiireloomuline selles mõttes, et suure ja korvamatu kahju vältimiseks selle poole huvidele, kes ajutiste meetmete kohaldamist taotleb, on vajalik, et ajutiste meetmete kohaldamine määratakse ja neid kohaldatakse enne asja lahendamist põhimenetluses. Need tingimused on kumulatiivsed, mistõttu kui ka üks nendest tingimustest on täitmata, tuleb ajutiste meetmete kohaldamise taotlused jätta rahuldamata. Vajaduse korral kaalub ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik ka asjasse puutuvaid huve (vt kohtumäärus 2.3.2016, Evonik Degussa vs. komisjon, C-162/15 P-R, EU:C:2016:142, punkt 21).
- 25 Ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustaval kohtunikul on sellise koosmõju hindamise puhul ulatuslik kaalutusõigus ja ta võib konkreetsete asjaolude alusel vabalt otsustada, kuidas ja mis järjekorras nende erinevate tingimuste esinemist tuleb kontrollida, kuna mitte ükski õigusnorm ei sätesta, millises korras peab kohtunik otsustama ajutiste meetmete kohaldamise vajalikkuse üle (vt kohtumäärus 19.7.2012, Akhras vs. nõukogu, C110/12 P-R, ei avaldata, EU:C:2012:507, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Käesoleva kohtuasja asjaoludel tuleb kõigepealt hinnata, ilma et oleks vaja otsustada komisjoni esitatud vastuvõtmatus vastuväite üle, kas täidetud on kiireloomulisuse tingimus.

Kiireloomulisus

- 27 Selleks et kontrollida, kas taotletud ajutised meetmed on kiireloomulised, tuleb silmas pidada, et ajutiste meetmete kohaldamise menetluse eesmärk on tagada tulevikus tehtava lõpliku otsuse täieulatuslik toime, vältimaks lünka Euroopa Kohtu poolt tagatud õiguskaitstes. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb kiireloomulisust hinnata selle järgi, kas ajutine meede on vajalik selleks, et ära hoida esialgset õiguskaitset taotleval poolel suure ja korvamatu kahju tekkimine. See pool peab tõendama, et ta ei saa oodata põhimenetluses esitatud hagi lahendamist ilma, et tal tekiks suurt ja korvamatut kahju (vt kohtumäärus, 14.1.2016, AGC Glass Europe jt vs. komisjon, C-517/15 P-R, EU:C:2016:21, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 28 Praegusel juhul seisneb PGNiG mure sisuliselt selles, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluse rahuldamata jätmisel võib ta jääda ilma esiteks võimalusest kasutada mitmekesistatud tarneallikaid ja teiseks võimalusest tagada Poola lõpptarbijatele tarnete varustuskindlus ja pidevus.
- 29 Ta väidab, et vaidlustatud otsuse toimel väheneb nimelt maagasi tarneallikate mitmekesistamise võimalused nii sõltuvuse suurenemise tõttu Gazpromi tarnetest või ka seetõttu, et tuleb kanda alternatiivsete maagaasipakkujate kõrgemaid tarnekulusid. Selline piirang mõjutaks tarnete varustuskindlust ja pidevust, mida PGNiG tuleb tagada vastavalt „energiaseadusele“ ja tema põhikirjale.
- 30 Seoses väitega, et ta kaotab võimaluse kasutada mitmekesistatud tarneallikaid, rõhutab PGNiG ühest küljest kõigepealt, et vastavalt OPALi gaasijuhtme uute kasutamistingimustele võib enampakkumisele pandud ülekandevõimsust reserveerida 15 aastaks. Kuid ta kinnitab, et tuleb olla valmis selleks, et Gazprom reserveerib nii pikaks ajaks suurima ülekandevõimsuse, külmutades olukorra järgmiseks 15 aastaks.
- 31 PGNiG väidab nimelt, et vaidlustatud otsuse täitmisel tekib Gazpromil võimalus reserveerida vähemalt 90% OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest. Vaidlustatud otsusega on korraldatud kogu OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest 50% panemine enampakkumisele. PGNiG väitel võib selle reglementeeriva erandi nõuete tõttu, mis on sätestatud vaidlustatud otsuses, Gazprom seevastu endale saada OPALi gaasijuhtme osaliselt reguleeritud ülekandevõimsusest 80%. Kui ülejäänud 50% OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest ja kolmandate isikute poolt võrgu kasutamise eeskirjad on jätetud välja liidu õiguse kohaldamisalast ja on kõik eraldatud Gazpromile, võib viimatinimetatu tegelikult saada tagatud võimaluse kasutada vähemalt 90% OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest. Võimaldades Gazpromil kasutada peaaegu kogu ülekandevõimsust 15 aasta jooksul, muudab vaidlustatud otsus märkimisväärselt Poola maagaasiturust jaotust.
- 32 Teisalt täpsustab PGNiG, et OPALi gaasijuhtme äsja „vabastatud“ täiendava ülekandevõimsuse pikaajalisel reserveerimisel Gazpromile on pöördumatu toime edaspidi Gazpromi tarnitava maagaasi transportivate, jaotavate ja tarnivate ettevõtjatega sõlmitavatele järgnevatele lepingutele. PGNiG leiab nimelt, et reserveeringutest, mis võtavad eraõiguslike lepingute vormi, saavad seejärel õiguste ja kohustuste allikad füüsilistele või juriidilistele isikutele, keda kaitstakse, sõltumata põhimenetluse lahendist. Seega ei saa isegi vaidlustatud otsuse tühistamine kaasa tuua läbi OPALi gaasijuhtme liikuva maagaasi ülekande- või tarnelepingute tühistamist. Ta rõhutab ka, et ülekandelepingute paralleelne tagajärg on gaasiga kauplemise lepingute sõlmimine, mis takistavad veelgi ülekandelepingute lõpetamist.
- 33 Tulenevalt ühest küljest haldusasutuste ja üksikute asjaga seotud üksuste omavaheliste suhete keerukusest ja teisalt neid üksusi siduvatest õigussuhetest, kes tegutsevad selliste aktide alusel, mis võivad tugineda vaidlustatud otsuse õiguspärasuse eeldusele, tuleneb PGNiG väitel, et tal ei oleks võimalik naasta õiguslikku olukorda, mis võimaldaks tal taastada oma varasem turuseisund, ega saada rahalist hüvitist.

- 34 Ilma et oleks vaja hinnata Gazpromi oletatavat võimalikku käitumist vaidlustatud otsusega vabastatud ülekandevõimsuse enampakkumisele panemise korral, piisab tõdemusest, et väidetav kahju näib *a priori* sõltuvat vaidlustatud otsusega võimalikuks muudetud õiguskorras tekkinud olukorra pöördumatuses pikas perspektiivis.
- 35 PGNiG näib tegelikult arvavat, et võimalus, et vaidlustatud otsusega vabastatud 50% ülekandevõimsuste järgmise iga-aastase enampakkumise ajal teeb Gazprom pikaajalise reserveeringu, kinnistab olukorra, kus vaidlustatud otsuse õiguslikud tagajärjed kestavad palju kauem, kui kehtib otsus.
- 36 Samas tuleb märkida, et see analüüs põhineb väärarusaamal aluslepingutega loodud omaette õiguskorras (vt kohtuotsus 15.7.1964, Costa, 6/64, EU:C:1964:66, lk 1158). Kui vaidlustatud otsus tühistataks, ei kohaldataks enam OPALi gaasijuhtme kasutustingimusi, mis selle otsusega on lubatud. Selle tulemusena ei saaks teha ühtegi eraõiguslikku toimingut, mis nendel tingimustel põhineb. Komisjon on seda aspekti õigesti rõhutanud nii kirjalikult kui ka 5. juulil 2017 toimunud äraakuulamisel, kus seda kinnitas ka Saksamaa Liitvabariik.
- 37 Lisaks õiguslikele takistustele, mille olemasoluga ei saa nõustuda, nagu on märgitud eespool punktis 36, juhib PGNiG tähelepanu praktilistele raskustele sellise tühistamise tagajärgede kohaldamisel. See vastuväide tuleb aga samuti kõrvale jätta. Nagu rõhutas komisjon nii oma märkustes Saksamaa Liitvabariigi menetlusse astumise seisukohtade kohta kui ka 5. juulil 2017 toimunud äraakuulamisel ning Saksamaa Liitvabariik samal äraakuulamisel, ei oleks ühelt poolt juhul, kui Üldkohus tühistab vaidlustatud otsuse, võimalik täita lepinguid, millega reserveeritakse ülekandevõimsus Üldkohtu otsuse kuulutamisele järgnevas ajaks. Teiseks rõhutas komisjon kõnealusel äraakuulamisel esiteks, et OPALi maagaasi torujuhtmes gaasi ülekandmist reguleeriva lepingu üldtingimustest tulenes, et OGT ja võrgustiku kasutajate vahelise ülekandelepingu ülekandevõimsustoodete enampakkumisel omandamiseks võib viivitamata lõpetada niivõrd kaalukatel põhjustel, nagu komisjoni vaidlustatud otsuse tühistamine Üldkohtu poolt kahtlemata on; teiseks on sellise tühistamise puhul tegemist kõnealuse lepingutingimuste muutmist õigustava ettenägematu asjaoluga, millel on lepingule õiguslikud tagajärjed; ja kolmandaks lubavad need üldtingimused OGTL muuta lepingutingimusi ka tulevikus, kui seda nõuab õigusliku olukorra muutumise arvessevõtmise vajadus, näiteks kui asjas teeb otsuse rahvusvaheline kohus. Lisaks tundub, et ei ole *a priori* välistatud, et pidades silmas Üldkohtus käimas olevat vaidlust, lisatakse kaitseklausel kõikidesse tulevastesse enampakkumise tingimustesse (näiteks Gazpromi tarnitava maagaasi transportivate, jaotavate ja tarnivate ettevõtjatega sõlmitavatele järgnevat lepingutele, kuid ka maagaasiga kauplemise lepingutele), et ennetada vaidlustatud otsuse kohaldamise uut võimalikku peatamist või selle tühistamise tagajärgi. Kuna Üldkohtu menetluses on vaidlustatud otsuse peale esitatud hagi, on igal juhul kahtlemata tegemist äririskiga, mida turuosalisel ei saa eirata.
- 38 Lõpuks rõhutab PGNiG asjaolu, et vaatamata Üldkohtu presidendi 23. detsembri 2016. aasta määrusele kohtuasjas PGNiG Supply Trading vs. komisjon (T-849/16 R) ning 23. detsembri 2016. aasta määrusele kohtuasjas Poola vs. komisjon (T-883/16 R) kasutati OPALi gaasijuhet mahus, mis andis tunnistust ülekandevõimsuse sellisest kasutusest, mis oli kavandatud enne vaidlustatud otsuse täitmise peatamist, järgimaks selle otsusega kehtestatud nõudeid. Sellega seoses piisab kõigepealt märkimisest, et kuigi kohtumääruse kuulutamise järel OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsuse kasutamise asjaolud võivad tekitada õigustatud küsimusi, selgub toimiku materjalidest, et praegune maagaasijuhtme kasutus on korraldatud vastavalt vaidlustatud otsuse eel kehtinud nõuetele, mida kinnitati 5. juulil 2017 toimunud äraakuulamisel; ja teiseks, et kuigi toimunud äraakuulamisel Saksamaa Liitvabariik küll möönis, et mõnda lepingut, mis on seotud enne 23. detsembri 2016. aasta määruse kohtuasjas PGNiG Supply Trading vs. Komisjon (T-849/16 R) ning 23. detsembri 2016. aasta määruse kohtuasjas Poola vs. Komisjon (T-883/16 R) tegemist korraldatud enampakkumistega, täideti ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku peatamismääruse toimet rikkudes, rõhutas Saksamaa siiski et selle olukorra tingis segadus. Pärast kõnealuse kohtumääruse tegemist algatati nimelt menetlus Oberlandesgericht Düsseldorfis (Düsseldorfi kõrgeim piirkondlik kohus, Saksamaa) ja selles tehti 30. detsembril 2016 otsus, millega peatati OGT ja BNetzA vahel 28. novembril 2016. aastal sõlmitud lepingu täitmine. Seetõttu tõlgendas Saksamaa Liitvabariik ebaõigesti, nagu ta möönis äraakuulamisel, et see

kohtumäärus puudutas üksnes enampakkumiste korraldamist edaspidi, välistades mis tahes mõju nende lepingute täitmisele, mis on seotud juba toimunud enampakkumistega. Käimasolevas menetluses toimunud mõttevahetusi silmas pidades kinnitab Saksamaa Liitvabariik, et ebaõige tõlgendamine ei kordu juhul, kui ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik teeb uue peatamismääruse, ega ka juhul kui Üldkohus tühistab vaidlustatud otsuse. Sellega seoses täpsustab Saksamaa, et Saksa õiguse kohaselt on tal õigus teha ettekirjutusi BNetzAle, millest piisab, et kindlustada Üldkohtu ja ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku lahendite täielik toime. Sellest tulenevalt ei ole mingit põhjust kahelda, et nii uus peatamismäärus, juhul kui ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku poole on pöördutud vastavalt kodukorra artiklile 160, kui ka vaidlustatud otsuse tühistamine kindlustab nende kohtulahendite toime.

- 39 Eeltoodust nähtub, et isegi kui nende tagajärgede reaalsust näidati piisavalt tõenäolisena, ei kesta kõik punktides 30–32 kirjeldatud sündmuste tagajärjed, kaugetki 15 aastat, vaid on tegelikult piiratud ajaga kuni Üldkohtu selle otsuse kuulutamiseni, mis lõpetab põhimenetluse.
- 40 Sellest tulenevalt võib toimuda eespool punktides 30 ja 31 kirjeldatud PGNiG oletatu üksnes ajavahemikul, mis eelneb Üldkohtu selle otsuse vastuvõtmisele, mis lõpetab põhimenetluse. Samas ei tekita võimalus, et Gazprom kasutab vähemalt 90% OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsusest iseenesest kahju, millele viitab PGNiG, kuna see sõltub olukorra pikaajalisest püsimisest. Järelikult ei oleks isegi juhul, kui selle võimaluse tagajärjed oleks pöördumatud, täidetud PGNiG tekkiva suure ja korvamatu kahju, mis õigustaks taotletud ajutiste meetmete kohaldamist, tõendamise nõue.
- 41 Teiseks täpsustab PGNiG seoses väitega, et ei ole võimalik tagada Poola lõpptarbivate tarnete varustuskindlust ja pidevust, et põhikirja kohaselt lasub tal müüjana vastustus Poola tarbijatele maagaasi tarne eest.
- 42 Samas leiab ta, et kuna vaidlustatud otsus toob kaasa OPALi gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurenemise, hakkab Gazprom maagaasi Lääne-Euroopasse eksportimiseks vähem kasutama muid maagaasi torujuhtmeid, muu hulgas Jamali-Euroopa ja Fraternité gaasijuhet. See kasutamise vähendamine tingiks läänest tulevate tarnete tariifide tõusu. Ülekandetariifide suurenemine vähendab läänes ja lõunas asuvate alternatiivsete maagaasipakkujate konkurentsivõimet võrreldes Gazpromiga, kes kasutab Poola ülekandevõrgus „monopoliseeritud“ idas asuvaid sissevoolupunkte. Järelikult piiraks see PGNiG võimalust mitmekesistada maagaasi tarneallikaid, mis mõjutaks tarnete varustuskindlust ja pidevust, kuna hageja sõnul võib Gazprom vaidlustatud otsuse rakendumisel piirata tarneid Jamali-Euroopa gaasijuhtme kaudu. PGNiG rõhutab, et see seaks automaatselt ja kohe ohtu temapoolsete ülesannete täitmise, see tähendab tarnete varustuskindluse ja pidevuse tagamise, mis mõjutab kaitstud tarbijaid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määruse (EL) nr 994/2010, milles käsitletakse gaasivarustuse kindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2004/67/EÜ (ELT 2010, L 295, lk 1), tähenduses. Lisaks peab hageja võtma mitmeid meetmeid (leidma uusi tarnijaid, sõlmima uusi lepinguid), mis muudab oluliselt tema turupositsiooni.
- 43 Veel kord olgu rõhutatud, ilma et oleks vaja hinnata ühelt poolt eespool punktis 42 kirjeldatud sündmuste toimumise võimalikkust, mille kohta PGNiG esitab palju andmeid ja dokumente, mis tema väitel peaksid seda tõendama piisava kindlusega – mille on siiski vaidlustanud komisjon ja Saksamaa Liitvabariik; ja teiselt poolt põhjusliku seose olemasolu nende sündmuste ja vaidlustatud otsuse vahel, piisab märkimisest, et väidetava kahju vahetu tekkimise oht käesoleval juhul puudub.
- 44 Nagu on märgitud eespool punktis 27, tuleb järjepideva kohtupraktika kohaselt hinnata ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kiireloomulisust selle põhjal, kas ajutine meede on vajalik selleks, et hoida ära ajutisi meetmeid taotleval poolel suure ja korvamatu kahju tekkimine enne põhimenetluses esitatud tühistamisnõude osas otsuse tegemist ning sellel poolel tuleb kaalukalt tõendada, et ta ei saa oodata põhimenetluses tehtavat otsust sellist laadi kahju isiklikult kandmata.

- 45 Ent käesoleval juhul nähtub ajutise meetme kohaldamise taotlusest, et praegu kehtib nii transiidileping, mis on sõlmitud Gazpromiga maagaasi tarnimiseks Jamali-Euroopa gaasijuhtme Poola osa kaudu, et varustada Lääne-Euroopa, sealhulgas Poola, turgu kuni aastani 2020 kui ka PGNiG ja Gazpromi vaheline maagaasitarneleping, mis lõpeb 2022. aastal. Selles taotluses täpsustab PGNiG, et pärast hagejat Gazpromiga siduva, Jamali-Euroopa gaasijuhtme kaudu maagaasi tarnimise lepingu lõppemist 2020. aastal, on väga tõenäoline, kui mitte lausa kindel, et selle gaasijuhtme ülekandevõimsust kasutatakse kuni 2,9 miljardi kuupmeetrisest aastamahus ja et pärast nende kahe ettevõtja vahelise Poola turule maagaasi tarnimise lepingu lõppemisel 2022. aastal võib kõnealune gaasijuhe olla täielikult desaktiveeritud.
- 46 Neist lepingutest nähtub esmapilgul, et Jamali-Euroopa gaasijuhtme Poola osa ülekandevõimsuse kasutamine on tagatud vähemalt 2019. aasta lõpuni ja Gazpromi tärned Poola turule vastavalt 2022. aastani. Nagu rõhutab komisjon oma seisukohtades käesoleva ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kohta, tagavad need kaks lepingut Jamali-Euroopa gaasijuhtme ülekandevõimsuse täieliku ärakasutamise. Sellega seoses tuleb meenutada, et nende lepinguliste kohustuste rikkumine avaks tee erilistele õiguskaitsevahenditele, mida PGNiGI oleks võimalik vajaduse korral kasutada. Selles kontekstis oleks PGNiGI võimalik ka viidata kodukorra artiklile 160, mis tagaks talle, nende kohustuste rikkumise korral kohtuvaidluses tõhusa kohtuliku kaitse.
- 47 Seega, isegi kui PGNiG väidetava kahju kindel tekkimine ka oleks piisavalt tõendatud, ei saa see tekkida enne kõnealuste lepingute lõppu, kui neid ei pikendata. Kuid pidades silmas Üldkohtu menetluste keskmist kestust tehakse käesolevas kohtuasjas sisuline kohtuotsus tõenäoliselt kahe aasta pärast, st 2019. aasta jooksul. Lisaks, kui leiab kinnitust, et lepingud lõpevad enne, kui Üldkohus on teinud oma otsuse, siis ei ole välistatud, et Üldkohus leiab, et tegemist on erandlike asjaoludega, mistõttu ta otsustab omal algatusel teha selles kohtuasjas otsuse kiirmenetluses, vastavalt kodukorra artikli 151 lõikele 2. Kui see ei ole nii, siis ei ole ka välistatud, kui asjaolud seda nõuavad, et kohtuasja otsustatakse menetleda sama määruse artikli 67 lõike 2 alusel eelisjärjekorras.
- 48 Seetõttu tuleb märkida, et PGNiG ei ole esitanud kaalukaid tõendeid selle kohta, et ta ei saa oodata põhimenetluses tehtavat otsust ilma suurt ja korvamatut kahju isiklikult kandmata.
- 49 Sellega seoses tuleb siiski märkida, et PGNiG märgib, et maagaasiülekannet võidakse piirata ka poliitilistel põhjustel, lepingute kehtimisest hoolimata. Hageja sõnul vaidlustatud otsus tõstab seda ohtu, kuna võimaldab suurened a maagaasiülekannet OPALi gaasijuhtme kaudu. Oma väite toetuseks viitab PGNiG Jamali-Euroopa gaasijuhtme kaudu Poola ja Saksamaa suunal maagaasi tarnimise täielikule katkestamisele mitmel korral, kuigi maagaasitarnelepingud kehtisid ja tehniliselt oli võimatu edastada gaasi teiste torujuhtmete kaudu, mis vaidlustatud otsuse tõttu võib jälle toimuda. Samuti suurendavad lisandunud võimalused gaasimahtude ümbersuunamiseks Nord Stream 1 ja OPALi gaasijuhtmete kaudu sarnaste olukordade kordumise ohtu tulevikus.
- 50 Ilma et praeguses staadiumis oleks tarvis otsustada, esiteks, kas on võimalikud oletuslikud sündmused, mida on kirjeldatud eespool punktis 49, ning teiseks seose üle nende sündmuste ja vaidlustatud otsuse vahel, piisab, et kõigepealt märkida, et ei saa välistada, et katkestuste põhjused, mis hageja on hinnanud poliitilisteks, võisid olla tehnilised. Igal juhul on väidetav kahju suur ja korvamatu kui selle tinginud katkestus on pikaajaline. Samas ei nähtu kohtule esitatud toimiku materjalidest, et selline mure on põhjendatud, kuna juhul kui selline olukord aset leiab, siis oleks suure tõenäosusega tegemist uute asjaoludega, mis võimaldaksid PGNiGI, vastavalt kodukorra artiklile 160, pöörduda ajutisi meetmeid kohaldava kohtuniku poole, kes võib siis kodukorra artikli 157 lõike 2 alusel võtta uue *inaudita altera parte* peatamise meetme, et ajutiselt taastada vaidlustatud otsuse täitmisele eelnenud regulatsioon, kuni ta otsustab uue nõude põhjendatuse üle uute asjaolude alusel. Teiseks, nagu on rõhutanud komisjon oma seisukohtades kõnealuse ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kohta ja 5. juulil 2017 toimunud ärakuulamisel, ei ole hageja oma esialgses taotluses esitanud piisavalt teavet, mille alusel ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik saaks hinnata alternatiivsete tarneallikate kasutamise võimatust.

- 51 Seetõttu tuleb järeldada, et väidetava kahju kohene tekkimine ei ole tõendatud, sest PGNiG ei vasta tingimustele, mille kohaselt ta ei saa oodata põhimenetluses tehtavat otsust, kandmata isiklikult vaidlusaluse otsuse täitmise tõttu suurt ja korvamatut kahju.
- 52 Täiendavalt tuleb märkida, et PGNiG nimetab oma argumentide seas, mis puudutavad tema õigust esitada hagi, täiendavat kahju, mis seisneb sisuliselt vaidlustatud otsuse tagajärgede tõttu Jamali-Euroopa gaasijuhtme omanikul, ettevõttel Europoli Gaz S.A., milles hageja on enamusaktsionär, saamata jäänud tulus. Eeldatav maagaasitranspordi ümbersuunamine Jamali-Euroopa gaasijuhtmest Nord Stream 1 gaasijuhtmesse, võib kaasa tuua rahalise kahju, kuna ei suudeta katta Europoli Gaz S.A. tegevuse püsikulusid ega saada transportimisest tulu. Seetõttu jääks hagejal Europoli Gaz S.A. aktsionärina saamata selle ettevõtte tegevusest kasu, sealhulgas dividendid.
- 53 Sellega seoses tuleb meenutada, et väljakujunenud praktika kohaselt ei saa rahalist kahju – välja arvatud erakorralistel asjaoludel – pidada hüvitamatuks, kuna rahaline hüvitis on üldjuhul sobiv, et ennistada isiku jaoks, kelle õigusi on riivatud, kahju tekkimisele eelnenud olukord. ELTL artiklite 268 ja 340 alusel esitatud kahju hüvitamise hagi raames võib muu hulgas sellise kahju hüvitada (vt Euroopa Kohtu asepresidendi määrus, 7.7.2016, komisjon vs. Bilbaína de Alquitranes jt, C-691/15 P-R, ei avaldata, EU:C:2016:597, punkt 43 ja viidatud kohtupraktika).
- 54 Kui aluseks võetav kahju on rahaline, on taotletavad ajutised meetmed põhjendatud, kui ilmneb, et nende meetmete puudumisel oleks hageja olukorras, mis seab ohtu tema rahalise jätkusuutlikkuse enne põhimenetlust lõpetava otsuse tegemist või kui tema turuosa muutuks oluliselt, arvestades muu hulgas tema ettevõtte suurust või käivet ning selle kontserni tunnuseid, kuhu ta kuulub (vt määrus, 12.6.2014, komisjon vs. Rusal Armenal, C-21/14 P- R, EU:C:2014:1749, punkt 46 ja viidatud kohtupraktika).
- 55 Sellega seoses tuleb märkida, et hageja ei ole esitanud mingit teavet oma ettevõtte suuruse, käibe ega võimaliku kuuluvuse kohta kontserni ning vajaduse korral kontserni tunnuste kohta.
- 56 Kuna täielikult puudub teave eespool punktis 55 nimetatud andmete kohta, ei saa järeldada, et hageja oleks väites, et tema turupositsioon muutub oluliselt, et nõrgeneb tema konkurentsipositsioon, ning ettevõtte väärtuse langemise tõttu langeb ka tema dividendide ja aktsiate väärtus, suutnud tõendada kiireloomulisuse olemasolu.
- 57 Lisaks on samal põhjusel, nimelt eespool punktis 55 nimetatud andmete kohta mis tahes teabe puudumise tõttu, võimatu järeldada seda, et väidetavat kahju võib käsitada, kui „objektiivselt märkimisväärset rahalist kahju“ kohtuasjas EDF vs. komisjon, C-551/12 P R, EKL, EU:C:2013:157, 7. märtsil 2013 tehtud kohtumääruse punkti 33 tähenduses.
- 58 Sellega seoses tuleb lisada, et järjepideva kohtupraktika kohaselt peab ajutisi meetmeid kohaldaval kohtunikul olema selleks, et hinnata, kas kõik eespool punktis 27 nimetatud tingimused on täidetud, konkreetsed ja täpsed andmed, mida toetavad üksikasjalikud ja kinnitatud dokumentaalsed tõendid, mis näitavad ajutiste meetmete taotleja olukorda ja võimaldavad hinnata taotletud meetmete kohaldamata jätmise tõenäolisi tagajärgi. Sellest järeldub, et nimetud pool, eelkõige viidates rahalise kahju tekkele, peab esitama tõendavaid dokumente, tõetruu ja tervikliku ülevaate oma rahalisest olukorrast (vt selle kohta määrus, 29.2.2016, ICA Laboratories jt vs. komisjon, T-732/15 R, ei avaldata, EL:T:2016:129, punkt 39 ja viidatud kohtupraktika).
- 59 Kuna hageja ei ole ajutiste meetmete kohaldamise taotluses esitanud selliseid tõendeid, ei ole ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku ülesanne otsida tõendeid asjaomase poole asemel.
- 60 Sellest järeldub, et kiireloomulisusega seotud tingimus ei ole täidetud, mistõttu tuleb käsitletav ajutiste meetmete kohaldamise taotlus jätta rahuldamata, ilma et tuleks uurida, kas esineb *fumus boni iuris* tingimus, või kaaluda erinevaid huve.

- 61 Sellest tulenevalt ja võttes arvesse kohtupraktikat, mille kohaselt võetakse huvide kaalumisel vajaduse korral arvesse menetluse astuja huvi (vt kohtuotsus, 26.7.2004, Microsoft vs. komisjon, T-201/04 R, EU:T:2004:246, punkt 34), ei ole vaja teha otsust OGT ja Gazpromi menetlusse lubamise kohta.
- 62 Sellega seoses tuleb märkida, et PGNiG on 13. aprillil 2017 esitatud hagiavalduses taotlenud teatud andmete konfidentsiaalset käsitlemist OGT ja Gazpromi suhtes. Vastavalt eespool punktis 61 esitatule tuleb see taotlus kodukorra artikli 66 alusel muuta taotluseks menetluse avalikkusele kinniseks kuulutamiseks. Selles kontekstis piisab sellest, kui märkida, et käesolevas määruses sisalduv teave on esitatud ja arutatud 5. juulil 2017 toimunud avalikul ärakuulamisel või on teave, mille väljajätt ei ole olnud küllaldaselt põhjendatud, ja seega puudub õiguslik alus selle taotluse rahuldamiseks.
- 63 Vastavalt kodukorra artikli 158 lõikele 5 otsustatakse kohtukulude kandmine edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHTU PRESIDENT

määrab:

- 1) **Jätta ajutise meetme kohaldamise taotlus rahuldamata.**
- 2) **Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.**

21. juulil 2017 Luxembourgis.

kohtusekretär
E. Coulon

president
M. Jaeger